

Spørsmål til Afasiforbundets nettsider:

Mamma ble for 6 måneder siden rammet av hjerneblødning. Etter to måneder i koma, og etter operasjon våknet hun til - og da var språkfunksjonen (forholdsvis) bra. Hun snakket relativt tydelig, om enn noe uklart og usammenhengende.

September dette året fikk hun derimot et tilbakeslag (lå bevisstløs en ukes tid,) , og denne gangen gikk språkferdighetene kraftig tilbake. Det vises ingen åpenbar skade på de medisinske bildene.

Nå er det hun sier svært utydelig, og vi forstår henne sjelden. Noen ord er klare, men det meste er "grøtet". Vi har inntrykk av at hun skjønner sin egen situasjon og ellers er "klar", derfor er det så vondt for oss, og henne - at hun nå ikke klarer å uttrykke seg selv om hun tydelig vil.

Hva burde vi gjøre for henne nå? Hvilke muligheter har vi?

Hun har logopedisk hjelp, men er det noe utover dette? Er det noe vi som pårørende kan være til hjelp med?

Tusen takk for svar!

Vennlig hilsen, Berit S.

SVAR

Du skriver at din mor etter hjerneblødningen har en tale som er utydelig og "grøtet", selv om noen ord er klare. Hun synes å forstå sin situasjon og er ellers "klar".

Din mor har fått *afasi*, som er vedvarende språk- og kommunikasjonsvansker som rammer akutt etter en ervervet (ikke medfødt) skade i hjernen. Afasi innebærer varierende grad av vansker med å forstå, snakke, lese og skrive.

Siden vi ikke har så nøyaktige opplysninger om din mors språkfunksjon (blant annet hennes forståelse av tale og lese- og skriveevne), vil vi foreslå at du rådfører deg med hennes logoped, som er den personen som kan gi de beste anbefalingene om hvordan du kan kommunisere med din mor.

Generelt vil vi si at hun bør oppmuntres til å benytte alle tilgjengelig kommunikasjonsformer, ikke bare talt ord, men også gester, tegning og skrijving (for eksempel skrive første bokstav i ord hun vil uttrykke, hvis det er mulig). Vi kaller dette *totalkommunikasjon*. Det viktigste er innholdet i selve budskapet, ikke formen eller måten det blir formidlet på.

Du kan også lese boka *Afasi og samtale* (Corneliussen, M m.fl., 2006, Novus forlag), som gir mange gode råd om kommunikasjon med afasirammede.

Dessuten kan du laste ned en folder fra Bredtvet kompetansesenters nettsider, som også kommer med noen konkrete råd om kommunikasjon:

http://www.statped.no/moduler/templates/Module_Article.aspx?id=36148&epsprange=NO

Lykke til!

Eli Qvenild, logoped